

INTERPELLATION TILL STATSRAÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2019-02-22
Besvaras senast
2019-03-12

Till statsrådet Mikael Damberg (S)

2018/19:97 Ändringar i vapenlagstiftningen

Vi politiker har ett ansvar gentemot våra väljare att fatta kloka beslut. Att definiera problem i samhället och finna lösningar på dessa. Att inte ägna oss åt skenfäktningar som snarare skapar än löser problem.

Den statistik och forskning som finns tillgänglig visar att skjutvapen med tidigare legalt ursprung i Sverige nästan aldrig används vid kriminell verksamhet. (Hagelin 2012, *Skjutvapen använda i brott i Sverige 2000–2010*, och Brå, *Brottsutvecklingen i Sverige fram till år 2015*.) Utifrån Hagelins utredning kan man beräkna att det under perioden 2000–2010 årligen endast användes cirka två vapen med legalt civilt ursprung vid grov brottslighet. Användningen av legala jakt- och sportvapen vid grov brottslighet är med andra ord helt försumbar. I stället är det vapen insmuglade från Östeuropa som används, främst då från forna Jugoslavien.

Därför är det förvånande att regeringen, trots löften och försäkran, väljer att införa betydligt strängare vapenlagar för legala jakt- och sportvapen än vad EU:s ändringsdirektiv kräver.

Från att från början ha uttalat att målet var att motverka terrorism och brottslighet ändrade sig EU-kommissionen till att anse att det behövdes en uppdatering av det flera år gamla vapendirektivet. Det är i sig lovvärt. Varje lagstiftning behöver uppdateras för att följa med sin tid.

Men de ändringar som presenterades innehåller i många avseenden regler som bara skapar problem inom områden där inga problem finns, utan att lösa några problem som är relaterade till kriminell verksamhet eller terrorism. De visar också på en generell okunskap om hur vapen användningen är organiserad i civilsamhället. Man märker också att lobbyister har marknadsfört sina egna åsikter (de svenska till och med i strid mot den officiella inställning som riksdagen gav uttryck för i instruktionerna till representanterna), vilket okritiskt anammas av EU-politiker eftersom dessa saknar tillräckliga baskunskaper för att rätt kunna analysera innebörden av de regler de skapar.

I den lagrådsremiss som regeringen har presenterat för Lagrådet märks det tydligt att man har förlitat sig på rådgivare som inte har vare sig kunskap eller objektivitet för att kunna tillföra regeringen erforderlig sakkunskap. Tyvärr har regeringen inte lyssnat på alla de remissinstanser som i sina svar har sökt

tillföra regeringen denna kunskap.

I vissa andra länder, till exempel Tjeckien, har man insett att många av ändringsdirektivets regler inte löser några problem. Tjeckien har valt att betrakta alla sina civila vapenägare som en del av totalförsvaret och då påverkas dessa inte av vare sig ändringsdirektivet eller det ursprungliga vapendirektivet. I Spanien har man valt att acceptera endast små korrigeringar i existerande vapenlagstiftning och förkastat resten av förslagen. Detta är en linje som även Sverige borde överväga, särskilt som försvaret har uttalat att den civila skytterörelsen har stor betydelse för totalförsvaret.

Jag kan nämna vissa områden där lagrådsremissen går utöver EU:s ändringsdirektiv och tar upp idéer som redan år 2017 förkastades av riksdagen.

Ett sådant område är förslaget om licensplikt på vapenmagasin. Detta kan, i likhet med vad vi har redan i dag, regleras på ett förnuftigare sätt och ändå följa EU:s direktiv.

Omklassificeringen av vissa halvautomatiska vapen till ”förbjudna vapen” påverkar internationellt idrottsskytte på ett negativt sätt. Detta kan inte ha varit EU:s mening. Det går att utforma reglerna så att de blir vettigare än vad lagrådsremissen föreslår men ändå står i samklang med EU:s direktiv.

Bristerna är så pass allvarliga att riksdagen bör överväga att redan på detta stadium förkasta hela lagrådsremissen som ett underlag för en proposition och uppdra åt regeringen att presentera en omarbetad och mer verklighetsanpassad version som proposition.

Sverige har redan i dag en mycket utförlig vapenlagstiftning. När den följs fungerar den mycket bra. Tyvärr har vi på senare år fått alarmerande rapporter om tjänstemannaaktivism som har som egen agenda att snedtolka existerande lagstiftning på ett sätt som inte står i samklang med riksdagens och regeringens uttalade ambitioner för svensk jakt och svenskt idrottsskytte. Det är vår uppgift som politiker att se till att de lagar vi stiftar också får rätt genomslag i samhället och att de inte förvanskas för att uppfylla andra politiska mål än de som definierats av riksdagen och regeringen.

Med anledning av detta vill jag fråga statsrådet Mikael Damberg:

1. På vilket sätt kommer en betydlig strängare implementering av EU:s ändringsdirektiv till vapendirektivet än vad EU kräver att minska användningen av vapen vid grov brottslighet?
2. Vilka åtgärder ämnar statsrådet vidta för att säkerställa att de regler som föreslås införas i vapenlagstiftningen verkligen är motiverade, sakligt belysta och kommer att ha avsedd effekt utan att onödigtvis försvåra för de legala vapenanvändarna att utöva sina hobbyer?

.....

Mikael Strandman (SD)

Överlämnas enligt uppdrag

Johan Welander